

הרב עובדיה בקי בכל הרש"י ובש"ס בבלי וירושלמי

ביום מין הימים נפגש מרו הרב עובדיה זצוק"ל עם מרו רבינו שלמה זלמן אויערנרד זצוק"ל, וראה מרו"ן שהרב אוירברד שקוע באיזה עניין. שאלו מרו על מה הכוון שקוע? ענה הרב שלפני כמה זמן הוא ראה רש"י בש"ס, וכעת איננו יודע היכן הוא. וצ"ל לפני מרו"ן את הדברים שהוא מתפסם ברש"י. אמר לו מרו 'אין רש"י כזה בכל הש"ס'. יאבל אני ראיתי רש"י כזה, ואיך כבודו אומר שאין רש"י כזה? תהה. וביקש מרו שיביא לו גמרא ירושלמי, והרב הראה לו את הכתוב בפיני משה, שזה אחד המפרשים על הירושלמי. כלומר, הוא יחס את פירושו הפיני משה' כרש"י בטעות. [ובחרת בחייך]

מרו הרב עובדיה שכח לישון יומיים

מסופר על מרו שליט"א אביר הרועים, שר התורה פאר הדור והדרו, שהעיר פעם את אחד מבניו לתפילת שחרית ביום ראשון, אמר לו הבן אבא אני עייף אקום בע"ה למניין השני, אמר לו מרו שליט"א תאמרו לי שגם אני עייף שלתי ימתי מיום שישו עד עכשיו. אמר לו הבן אבא למה לא ישנת? אמר לו מרו זצוק"ל: "שכחתי לישון הייתי שקוע בסוגיה מסוימת ושכחתי לישון".

ראש השיבה הרב עטיה אמר ששמתו של הרב עובדיה יוסף היא מנשמת התנאים שהקבי"ה שלח לנו בדור זה. הבבא סאלי קם לכבודו של הרב עובדיה, שאלו אותו מדוע הוא קם לכבודו? ענה הבבא סאלי "אני קם לכבודו של נשמתו של רב האי גאון שמוגולגלת ברב ועובדיה זצוק"ל".

תקרא לו בשם יצחק כפי שרצתה רעיתך ופני התינוק יתרפאו

מהלך תלמוד תורה באחת הערים בצפון, הזמין שיפוצניק שישפץ לו את התלמוד תורה לקראת זמן הלימודים החדש, חודש אלול. השיפוצניק איש צפוני, אינטלגנט מאוד, ולצערו הוא עדיין אינו שומר תורה ומצוות. באחד הימים, הוא כדי השיפוצניק נאנח המנהל. ולשאלת השיפוצניק, מדוע אתה נאנח? ענה המנהל כי חסרים לו עדיין כמה חדרי לימוד לשנה הבאה, והדבר מציק לו מאוד, ואין הוא יודע מה לעשות. לשמע הדברים, אמר לו השיפוצניק, למה לא תפנה לרב עובדיה יוסף, הוא בטח יפתור לך את הבעיה. המנהל לא התייחס כל כך לדברים, אך בהישנות הדבר כמה פעמים, שהוא נאנח, והשיפוצניק חוזר לו על אותה תשובה, פנה אליו המנהל בשאלה, תאמר לי מה לך ולרב עובדיה יוסף, מהיכן בכלל אתה מכיר אותו? אמר לו השיפוצניק, תשמע הטיב: אני בעבר הייתי שומר ראש של הרב. ופעם בחודש אלול הייתי בטסיסה במסוק מעכו לצפת יחד עם הרב, והמשמש שקודש רבי צבי, ורבי אליהו ישי. והנה באמצע הטיסה, הרב קיבל התקף לב. המסוק נחת, ואני עשיתי לרב החייאה, וכעבור כמה דקות הרב חזר לקדמותו. הרב שאל מי הציל את חיי? אמרו לו, השומר ראש. הרב קרא לי ואמר, מהיום אתה כמו אחד הבנים שלי, כל דבר שאתה צריך תפנה אלי. ובאמת לפעמים אני עולה לרב לרב עצה וברכה. אבל הסיפור לא הסתיים, תקשיב הטיב: אשתי ילדה בן ראשון, ולא ספרתי לרב כלום. לאחר תקופה קצרה, הפרצוף שלו התעוות, הלכתי לרופאים גדולים ומפורסמים, ולא עלה בידם לעשות מאומה. לא ידעתי מה לעשות. יום אחד אמרו לי החברים, יש לך קשר עם הרב עובדיה, לך אליו ובקש ממנו ברכה. וכך עשיתי עליתי לביתו של הרב, וספרתי לו הכל, ובקשתי ברכה. הרב הקשיב, וכך אמר לי: "אפילו שאתה לא אוהב את השם 'יצחק', תקרא לבנך יצחק, יצחק זה מלשון צחוק, וכשבעזרת ה' הוא יתחיל לצחוק, פרצופו יסתדר". ואני עומד ומשתהה, מי אמר לרב שאני לא אוהב את השם 'יצחק'. כי באמת כך היה, כשביני נולד, אשתי רצתה שנקרא לו 'יצחק', כשמו של חמי שנפטר. אך אני עשיתי: "אינני רוצה לראות שמיד את המצבה של חמתי מול העיניים". והרב ראה זאת, ואמר לי שאקרא לו 'יצחק' למרות שאני לא אוהב את השם הזה, ובעזרת ה' תבוא הישועה. ברור שעשיתי כפי מה שהרב אמר, ובני הבריא ברוך ה'. עכשיו אתה מבין למה אני אומר לך, לך לרב ותראה את הישועה! (אור יצחק כי תצא התשס"ט)

כיצד מרו הרב עובדיה הפך בחור שובב להיות דיין בישראל

היה זה יום שבת בצהריים כשכל החבורה ברחוב שחקה במשחק כדור-רגל במגרש הצמוד לבית הכנסת... כאשר יצאו המתפללים מבית הכנסת בעטתי בחזקה בכדור שטס הישר אל עבר רב המקום, איש נשוא פנים שיצא מפתח בית הכנסת... הכדור הפיל ארצה את המגבעת המהודרת שחשב... כל חבורת הנערים פרצה בצחוק, משועשעים מהמחזה... לא אהב שחן ארצה, הרים האיש את המגבעת וחבשה לראשו... ואז נפנה למקומו המגרש והחל צועד לעברנו... מספר הנער: "כאשר אותו איש צעד לעברי התכוננתי לקטטה... ושאלתי אותו בחוצפה: "מה אתה רוצה! אתה רוצה לעשות לנו פה קידוש? וכולם נסחפו בצחוק מתגלגל... חיכיתי להערות, גערות או טרוניות מהאיש... רק שיעזר שחתי לעצמי... ואולם במקום גערות והערות, פנה אלי האיש בקול רך ומלטף ושאל: "ארוחת חריים של שבת כבר שעתה?" בעיניו והם הביעו חוס וחיבה... האמת, שהייתי גווע ברעב וגם ארוחת בוקר לא אכלתי... האיש עמד מולי ממתין בסבלנות לתשובה... הרגשתי שהוא פירק אותי ממשק, התחמשת של הלעג והזלזול היתה בלתי יעילה למול טון דיבור שכזה... עמדתי ששחמטבות מתרוצצות במחוי, את תחושת הזעם והלגלוג תפסה תחושת בוש... לבסוף מלטמה מפי תשובה חרישית: "לא... הרב הניח יד רכה על כתפי והוביל אותי אל ביתו... נכנסנו לבית, המקום היה מלא בניחווחות של מאכלים ותבשילים אותם לא ידעתי... הוא הושיב אותי ליד השולחן הערוך, קידש על היין... לאחר בציעת הפת, הגישו לפני צלחת מלאה בכל טוב... אכלתי בוריות והשקיתי את רעבוני, וחישי קל הצלחת נשארה ריקה, פנה אלי הרב ושאל האם אני רוצה תוספת...? הנהנתי לחיוב... והוא פננה להגיש לפני צלחת נוספת... אכלתי גם את הצלחת השנייה ברעבון... מאוחר יותר ידעתי שלמעשה אכלתי את מנתו של הרב, והוא עצמו הסתפק באכילה מועטת של לחם עם מעט סלטים... לאחר הסעודה הדשנה... כחזו - לא אצורה לי... שאל אותי הרב האם אני עייף וירצה לישון?! "כן" אמרתי. הרב הציע לי בעצמו מילה עם סדינים מכובסים ונקיים... נכנסתי למיטה תשוש... כאשר התעוררתי היה כבר מוצאי שבת. הרב ניגש אלי ושאל: "מה עכשיו? מה תוכניתך?" אמרתי: "אני רוצה ללכת לקולנוע לצפות בסרט". הרב ניגש למגירה מסוימת, הוציא משם מטבע ושאל: "זה מספיק?" "כן" עניתי נדהם. לפני שנפנית לצאת שאל הרב: "האם תבוא לכאן גם מחר?" "כן" עניתי. אט, אט, נוכחתי לדעת כי לרב המופלא הזה, יש עוד שניים-עשר נערים כמוני שמגיעים אליו יום יום...; לאחר זמן מה כבר לא רציתי כסף מהרב... אור הקדושה ואור התורה שקרנו ממנו חדרו לנפשי פגימה... וחוללו בי מהפכה של ממש, נכנסתי ללמוד בישיבה... עד שהפכתי ל... דיין בבית הדין !!!

ויקרא שמים בישראל אברהם יצחק ויעקב

מעשה באדם ששנים רבות לא זכה לבנים, ויהי היום והחליט לנסוע למרו הרב עובדיה יוסף זצוק"ל לקבל ברכה. בירך אותו מרו שיזכה לבנים, אבל המן לא הראה סימנים שהוא מתכוון לצאת, נשאר באותו מקום ולא זז. אמר לו הרב 'בירכתי אותך, אתה יכול ללכת'. אמר האיש 'לא מספיקה לי ברכה, אני רוצה הבטחה - ורק אז אצא'. כשהרב ראה שהאיש מתעקש ואין ברירה, כתב פתק, נתן אותו לאיש ואמר לו 'יתפתח את הפתק כשאתה תלך'. הודה האיש לרב, ונישק את ידו והלך. ואין צורך לומר שהאשה התעברה תוך כמה שבועות, ובשעה טובה ומוצלחת נולדו תאומים. לאחר הלידה פתח האיש את הפתק בהתרגשות גדולה, וגילה שכתוב בו "אברהם ויצחק ויעקב".

הרב בירך ובכה והבעיה הרפואית של האישה נעלמה

מעשה שהיה כך היה: וג מסוים שהגיע לבית דין בתביעת גירושין, נשלח על ידי בית הדין לבדוק אפשרות של שלום בית בניהם, בני הזוג הגיעו אל הרב אוברלנדר, המדובר היה בבן תורה אמיתי, אברך כמדורשו, אלא שזוגותו לקחה במחלה שכתוצאה ממנה היו צריכים להתגרש. לא נרבה בפרטים במקום שאין אנו רשאים, רק נאמר זאת - בסופו של תהליך ידוע חולי ומכאוב, רצוף עליות ומורדות שלקם הבית - הגיע הרגע הבלתי נמנע, אשר גם הרבנים שביצעו ביד המשפחה הרימו ידיים. כצעד אחרון, יצא אותו אברך אל ביתו של מרו פוסק הדור, כדי להודיע למורו ורבו על הצעד הקשה שהוא נאלץ לו בעל כורחו, כיון שכבר ניסו את כל הדרכים האחרות, והם לא הועילו במאומה. זיו פניו המאירות של מרו זיע"א הועם באותו רגעים שהאברך הרצה באוזניו את הקורה עמו בתקופה שחלפה, ואז... כשהגיע מרו זיע"א אל המסקנה הבלתי נמנעת, הוריד מרו את משקפיו ומעיניו הטהורות זלגו שלוש דמעות רותחות... אז קיבלו דברי הנמרא בסוף מסכת גיטין משמעות מיוחדת "מזבח מוריד עליו דמעות". אלא שלהפתעתו של אותו אברך, אך יצא מן הקודש פנימה, ולפתע - בשרה, אלא ניתן להרחיב בפרטים המלאים, אך מאותו רגע חל שינוי עצום במחלתה של האישה, ואותם גורמים שהשפיעו על המהלך שלה - נעלמו כמאליהם.

חסד כילד את הגרושים להוציא ספר לאור

מסופר, שכשהיה חסד, כאשר בני משפחתו של מרו רבינו עובדיה היו מנקים את הבית, מצאו אותן מטות של מרו שפחתו גדולה עם מטבעות של חצי גרוש. וכאשר חזר מהישיבה בלילה שאלוהו לפשר הדבר, והשיב, כי היה מקבל מידי יום חצי גרוש מאביו, כדי לנסוע לישיבה בעיר העתיקה הלך חזר. וכאשר ראה שאי אפשר לו ללמוד בריכוז בניסיעה, ביקש מחבירו הגרבי"צ אבא שאול זצוק"ל שילך עמו לישיבה ברגל, וכך יוכל לחזור על הלימוד, והיו חוזרים בעל פה דף אחר דף, וגם בערב כאשר היו חוזרים מהישיבה ללמוד בלילה בישיבת "חברון" [כי מסיבה בטחונית לא יכלו ללמוד בלילות בעיר העתיקה], היו חוזרים שוב על הלימוד בהליכה רגלית. והיו דנים בדקדוקי הנוספות, והמפרשים של הכלל בעל פה בלכתך בדרך. וכאשר שאלו אביו ז"ל אם כן למה אתה אוסר, את הכסף של הנסיעות, ענה לו שהוא חוסך כדי להוציא לאור ספר שאלות ותשובות בהלכה.

בקיאותו של מרו בכל ספריו שבספרותו כעשרים וחמשה אלף ספרים

סיפר ממכ"ל משרד החינוך מר שמואל שניכנס לבית של מרו זצוק"ל וראה אלפי ספרים מבית הרב אין קירות ספרים. שאל את הרב, כל כך הרבה ספרים? ענה לו הרב: "תוציא איזה סך שהנך רוצה תאמר לי את שם הספר והעמוד ואני אומר לך את הכל, אדם זה שמע כך לקח את הסולם ועלה למדפים למעלה שבדרך כלל למעלה לא נפתחים הספרים והקריא לרב את שם הספר והעמוד. אומר אותו אדם זה שמע הזוי אבל הרב אמר לי בעל פה את כל אותו עמוד, מדהים! הרב זצוק"ל ידע את כל הספרים הנמצאים בביתו על בורם, כעשרים וחמשה אלף ספרים היו בביתו.

המכשיר הקלטה התפוצץ באחד הימים רצה מרו זיע"א לומר בשיעורו דברים שלא רצה שישמעו לאוזני אנשים מחוץ למסגרת המצומצמת של שומעי לקחו, ועל כך ציחה אותם שיכבו את מכשירי ההקלטה, וציחה עליהם שלא יקליטו את דבריו. אולם בחור אחד ניסה להערים, והסתיר את מכשירי ההקלטה כשהוא פועל בתוך כיס חליפתו, מרו התחיל להשמיע את דבריו, והנה לפתע נשמע פיצוץ מתוך הכיס של אותו בחור. לתדהמתו הבחור והוכחים, מכשיר ההקלטה שהוסתר בכיסו התנפץ לרסיסים קטנים, ופניו הבחור חפז. אז ראו הכל כי מן השמים עושים חפצו של הרב.

התמדתו ושקיעותו בתורה

מעשה שהיה במוון רבינו הגאון הרב עובדיה יוסף זצוק"ל לפני המון שנים, שהרב עלה לאוטובוס כדי לנסוע לביתו, וישב צמוד לספר ולמוד, והנה באחת התחנות עלתה אשה בהריון. הרב ראה שהיא מתכוונת לשבת במושב לידו, לכן נכנס פנימה במושב ליד החלון שהיא תוכל לשבת כראוי. בסוף הנסיעה היכן שהרב ירד גם אותה אשה ירדה, היא קראה לעברו: הרב עובדיה, הרב עובדיה, והנה הרב ראה שזאת אשתו.

קדושתו של מרו מעשה ביהודי ירושלמי נהג מונית שלא שמר תורה ולא מצוות ויצא לו פעם אחת להיות בדרשה של מרו פאר הדור הרב עובדיה יוסף זצוק"ל והוא התפעל עד עמקה נשמתו מזיו פניו הקדושות ומידיעתו העצומה בתורה, וענותנותו שעולה על הכל, והחליט שהוא חייב בנגל את ידו הקדושה אלא שזה היה יותר נראה לדמיון מאשר מציאות גשם בגלל הקהל העצום שהיו שם וגם בגלל כל שומרי הראש ששומרים עליו. אבל כבר אמרו חכמינו (עלי שור ח"א עמ' קכ) אין דבר העומד בפני הרצון, נהג המונית נדחף בוהירות ועבר, עד שהלא יאומן קרה, הוא הגיע ונישק את ידו של מרו זצוק"ל ולא שקרה לו משהו שהוא בעצמו עמד מופתע הוא הרגיש שעובר לו זרם רוחני המוצאע הקטנה שברגל על ראשו ונעשה לו כמו טהרה שאי אפשר לתאר וקל וחומר לכתוב, ובאותו רגע מרטיט הוא הרים עיניו לשמים ואמר לאבא שבשמים אני מקבל עלי תשובה וכיום הוא קובע עתים לתורה ואין צורך לומר שהוא שומר שבת ואת כל המצוות.

התמדתו של מרו רבינו עובדיה היא חד בדרא לא היה פסיק פומא מגירסה העיד הגאון בנו הרב משה יוסף: "אני רוצה לתת לרב לאכול זה מיד לאחר התפילה לפני שהתחיל ללמוד כיון שזה התחיל ללמוד לא שידך לתת לו לאכול הוא כל כך שקוע בלימוד שהאכול לא מדבר אליו כלל.

מעשה שהיה ברב הגאון הרב בן ציון אבא שאול שידוע שהיה מניח תפילין רש"י ורבינו תם ביחד, ובאיזה זמן היה צריך להגיע למרו הרב עובדיה יוסף זצוק"ל ולשהות עמו שבע ימים בעניין מסוים ובאותו שבע הניח תפילין של רש"י ואחר כך רבינו תם ואמר שליד מרו אסור לו להראות שהוא חולק על רבנו עובדיה זצוק"ל.

[א] בית הכנסת ובית המדרש נקרא מקדש מעט, וכתבו הפוסקים דמצוה לירא מן המקדש נוהג בבית הכנסת ובית המדרש הם מדאורייתא, ולכן ראוי להזהר בכבודם ולשבת שם באימה ויראה, ואותם הנוהגים בהם שחוק וקלות ראש עליהם נאמר מי ביקש זאת מידיכם רמוס צריי ובזוהר הקדוש הפליג בעונש שלהם ואמר מי שמדבר בבית הכנסת בדברים בטלים חיצונים אין לו חלק בא-להי שירא, הכוונה שלעם ישראל הקב"ה מנהיג באופן ישרי ולא על ידי שר כמו אומות העולם הראיה לכך שהקב"ה משרה שכנתו בבית הכנסת וכשמדבר כאומר שאין כאן השראת שכנה ועם ישראל כמו אומות העולם שאינם מונהגים ישירות על ידי הקב"ה חיי [ב] אסור לדבר שיחת ילדים או בעניני פרנסה ומשא אף על פי שאין דברים אלו בכלל דברים בטלים:

[ג] אין אוכלין ושותין בהם, ולא מטיילין בהם, ולא נכנסין בהם בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים ויש מחמירין גם בשתיית המים ונכון להזהר היכא דאפשר, והבאים לבית הכנסת ללמוד זוהר הקדוש איזה שעות קודם מנחה בימות הקיץ שיש חום הרבה ואי אפשר בלא מים אין להחמיר:

[ד] אין מחשבין בהם חשבונות אלא אם כן הם של מצוה, כגון קופה של צדקה ופדיון שבויים, חשבונות מס כגון לחשב עם אלו שגובים המס כמה קבלו וכמה מסרו להממשלה, וכן היושבים להעריך את אנשי המס שיתן כל אחד ואחד לפי ממונו אין ראוי לעשות חשבונות אלו בבית הכנסת ובית המדרש, וגם אסיפה של יחידי הקהל לצורך תיקון העיר טוב לעשותה בבית יחיד, כן באסיפה לא ימלט מלדבר דברים בטלים וחיצונים, וכל סעודה שיש בה שכרות אף על פי שהיא של מצוה כגון סיום מסכתא אסור בבית הכנסת ובית המדרש[ה"ע] - והגו להקל לעשות סעודת מצוה, סיום מסכת, סעודת שבת וכיוצא וסעודה שיש בה חשש שיכרות ראוי להחמיר לא לעשות [אסור ללמוד כתיבה וקריאה של שאר לשונות בבית הכנסת ובבית המדרש, אבל כתיבה של ישראל שהיא חצי אשורית מותר]ה"ע - בית הכנסת המשמש כתלמוד תורה מותר ללמד מקצועות חול אגב לימוד תורה וכל שכן בחדרים שאינם מיוחדים לתפילה:]

[ה] תלמידי חכמים ותלמידיהם מותרים לאכול ולשתות בבית הכנסת בדוחק, אבל בבית המדרש מותרים אפילו שלא מדוחק וכן לעשן מותר [ה"ע - בית מדרש דינו כבית הכנסת שמותר רק מדוחק לאכול והוא הדין אם יש שיעור מותרים לשתות קפה או תה. עישון יש מקום לאסור בכל מקום על פי דין מדין ונשמרתם], ומותרים לישון שינת קבע, ודוקא אכילה ושתיה ושינה אבל שאר צרכים אסור, והשמש של בית הכנסת אסור לעשן בבית הכנסת: [ו] נתלכלכו נעליו בבוץ מהגשם יקפיד לקנח נעלו בחוף:

[ז] אם צריך ליכנס בהם לצרכו כגון לקרוא לאדם אחד, יכנס ויקרא תחלה מזמור תהלים וכיוצא בדברי תורה, ואחר כך יקרא את לחברו, ואם אינו יודע לקרות ישהה שם מעט בין עומד בין יושב שגם זה מצוה שנאמר אשרי יושבי ביתך וגם עמדיה בכלל זה

[ח] אין ישינים בבית הכנסת אפילו שינת עראי, והמוצא חבירו מתנמנם חייב להקיצו וכל שכן בעת התפלה או דרשה שבוה מסיר אזנו משמוע תורה והרי עבירה גוררת עבירה, ולצורך בית הכנסת מותר לישן:

[ט] הרה לבית הכנסת שני פתחים לא יכנס בפתח זה ויצא בפתח זה כדי לקצר דרכו, ואם לא נכנס תחלה כדי לקצר דרכו הרי זה מותר לצאת בפתח ה' וכן לצורך מצוה מותר[ה"ע] גם לצורך מצוה אסור לקצר את הדרך ורק לקרא לחבירו התיירו כשאומר מזמור], ואם נכנס להתפלל מצוה שיצא דרך פתח אחרת וכן אם נכנס בפתח זה וקרא מזמור תהלים שרי לצאת בפתח ה' יהיו נכנס לצורך מצוה, ומיהו טוב לשהות מעט שם שאז יהיו בידו שתי מצות לימוד ושיחה:

[י] לא ירוק בבית הכנסת: ואסור להשליך רוק או צואת אדם בפני בני אדם, דאמרו רבותינו ז"ל כי הא-להים יביא במשפט זה הרק בפני חבירו ונמאס חבירו שעתידי ליתן את הדין על זה, ולכן הרואה רוק עב או צואת החוטם מושלכים על פני הקרקע, מצוה לכסותם בעפר, כדי שלא ימאסו בני אדם ואף על פי שאינם שלו

[יא] אסור לשחות בבית הכנסת גם לצורך כפרות, או בעזרת נשים שמתפללין שם, אבל בעזרה שלפני בית הכנסת שאין מתפללין מותר לצורך כפרות, והמחמיר גם בזה תבוא עליו ברכה, והמתעטט בבית הכנסת אין אומרים לו חיים טובים [ה"ע - מותר לומר חיים טובים], אין לנשק בניו הקטנים בבית הכנסת דאין ראוי להראות שם אהבה אחרת זולת אהבת המקום, ולנשק ידי תלמידי חכמים מותר כי זה עושה לכבוד התורה ואהבתה, וכן אותם הנוהגים שהעולה לספר תורה בירידתו ינשק ידי אביו או רבו ושאר קרובים שחייב בכבודם מן התורה גם זה הוא בכלל מצוה שעושה כן לכבוד השי"ת שצוה בכבודם, אך ידי קרובים שאין חייב בכבודם מן הדין לא ינשק:

[יב] לא להתפלל בחצר שאחורי בית הכנסת העומד אחורי הכותל שמתפללין כנגדו בבית הכנסת, כי כאן נכנס לספק שיש אומרים שצריך שיהיו פניו לכותל ובית הכנסת אף על פי שנמצא מתפלל לצד הפתח, ויש אומרים שגם שם יתפלל לצד שמתפללים אנשי המקום ההוא, ולכל אחד מהדעות אם עושה להפך נקרא רשע, לכן יש להזהר ולא יכניס עצמו במבוכה כזה:

[יג] אם יש לפניו שתי בתי כנסיות ובאחד מתפללין ברוב עם, נכון שילך לבית הכנסת שמתפללין בו רוב עם, ויזהר בזה בשלש התפילות, ואם יש לפניו שתי בתי כנסיות והאחד רחוק מביתו יותר, כשילך לאותו הרחוק יש לו שכר פסיעות וכן בית הכנסת שמתפללין בו בקבע כל ימות השנה הוא מקודש יותר, וטוב שיתפלל האדם במקום המקודש ביותר, וכן בית הכנסת שיש בו

חלונות כנגד ירושלים הוא ראוי יותר להתפלל בו, וטוב שיהיו י"ב חלונות שלשה לכל צד ויש סוד בדבר, ובתי כנסיות שיש באמצע בין התיבה ובין ההיכלות אור פתוח, טוב שיתפתח האדם לישן האוויר, כי שם קודם שיתחיל בעמידה יוכל להסתכל לשמים ויכנע לבבו [יד] התיבה שבאמצע בית הכנסת שעומד שם השליח ציבור יש מדקדקין לעשות לה שבעה מדרגות ויש בזה טעם על פי הסוד אך אין זה מעכב ורק אם יש בה שבעה מדרגות הוא מצוה חר המובחר

[טו] אין מדליקים נר הדיוט מנר בית הכנסת וכל שכן סיגריות, ויש אוסרין להדליק אפילו נר של מצוה וכל שכן דאסור לקרא דברים של חול [ה"ע] - לקרא מחוץ לבית הכנסת מותר ותלמיד חכם יכול להדליק סיגריה דווקא ישירות מהנר], ושמן שנפל בו עכבר ומת שמאוס לאדם באכילה, אין להדליקו נר בית הכנסת:

[טז] אסור לנתוף ולסתור דבר מבית הכנסת אלא אם כן עושה כדי לתקן ולבנות, ואפילו אבן אחת אסור לנתוף מבית הכנסת דרך השחתה, ואין היתר אלא אם כן עושה דרך תיקון ויש אוסרים לסתור קיר בית הכנסת כדי לעשות חלונות לעזרת נשים, משום דעזרת נשים אין בה קדושת בית הכנסת, ואותם העושים נקב גדול בכותל לתחוב שם יתידות שנייחו עליהם מודעים לעשותם כמו זיו כדי שנייחו שם סידורים וכיס ציצית וכיוצא, לא עושים טוב משום דאין נתיצה זו לצורך תיקון בית הכנסת עצמו[ה"ע] - מותר לנתוף מעט מהקיר לעשות מנף ולסתור קיר לעשות חלון כיון שעושה לצורך בית הכנסת יש להקל]

[יז] מי שביטו שכן לבית הכנסת יוכל להשתמש בחדר הסמוך לכותל בית הכנסת, ושירי לישן ולשמש מטתו בחדר ההוא, אך בכותל עצמו המפסיק בית הכנסת ובין החדר אסור להשתמש בו אפילו ששמיש שאינו של ביוון, ואסור לנתוף מהכותל אפי' אבן א', ואפי' לתקוה בו מסמר כדי לתלות בו איזה דבר אסור, ואין רשות ביד הקהל לתת רשות על דבר זה אפילו בממון, אבל אם הכותל נבנה מתחלתו בשותפות בעל החדר עם גבאי בית הכנסת או יש לו דין מחצה על מחצה, וישתמש בעל החדר בתוך החצי שלו, ובחצי של בית הכנסת לא ישתמש אפילו בתקיעת מסמר

דינת חלה

פרשת שמייני [א] שיעור עיסה שנתחייב בחלה היא 777 דרהם שכך עולה חשבון 43.2 ביצים שהוא שיעור עיסה החייבת בחלה: [שיעור חלה הוא 520 דרהם כל דרהם 3 גרם סה"כ לחלה בברכה 1560 ג'] [ב] קודם שתפריש תברך אשר קידשנו במצוותיו וציוונו להפריש חלה תרומה ואחר כך תאמר הרי זו חלה: [ג] בזמן הזה דחלה לשריפה אלא אין לה שיעור ומפרישים דבר מועט ברם רבינו האר"י זלוחא הדין כתב שגם בזמן הזה ידקדקו להפריש אחד מן מ"ח וכתב רבינו ח"ד א"ל בברכ"י שלא ראה ולא שמע שום חסיד נוהג בזה ולמרות זאת טוב שיעשה האדם פעם אחת בשנה כי דברי רבינו האר"י ז"ל ויעשה זאת האיש בעצמו לקיים פעם אחת הפרש חלה בידו ודר בעתו מה טוב להוסיף זכות על זכיותיו קודם יום הכיפורים:

[ד] העושה עיסה לבשלה או לטגנה מפרישין ממנה חלה בלא ברכה [עיסה לטגון ואין צריך להפריש חלה] ואם רוצין לאפות קצת ממנה מפרישין בברכה והלש עיסה בחלב בלבד בלא מים יש פלוגתא לכן יפריש בלא ברכה:[עיסה בחלב צריך לברך כי היא משבעה משקים אבל שאר מי פירות יפריש בלי ברכה]

[ה] אם בחוף לארץ שכח להפריש חלה בערב שבת אוכלין בשבת ומשיירין ככר או חציו כדי להפריש ממנו חלה בחוף לארץ וישאר ממנו דבעינין שיהא שיירה ניכרין ובארץ ישראל ששכחו להפריש ואכלו רוב הפת בבלי דעת יפריש מהמותר על הכל גם על מה שאכל לתקן מה שאפשר דבדיעבד מפריש שלא מן המוקד:

[ו] נשים שדרכן ללוש שני עיסות אחת בלילתא עבה למיני מזונות ואחת בלילתא רכה ללחם ובעלת הבית מפרישה חלה מאחת מהם ותברך ואחר שעה תבא ותפריש מן השנית ותברך הרי זה אסור דהא ברכה שאינה צריכה שצריכה להפריש משניהם ביחד בברכה וממחוקק יאודה משמע שאם בעלת הבית מזומנת אשה אחרת להפריש מן החלה השנית ולברך יש לצדד דפנים חדשות באו לכאן אך נראה לי דאין לסמוך על זה ויש לחוש גם ככהאי גוונא לברכה שאינה צריכה כיון דעיסה השנית היתה לפני בעלת הבית בעת שברכה על האחת ואפילו אם תעשה באופן זה דתחילה תעשה את חברתה שלח להפריש מן הרכה בלבד ואחר כך היא תבא ותפריש מן העבה גם כן יש לחוש לכן גם ככהאי גוונא הברכה היא אחת: [א.ה. הוא הדין אשה שמכינה שני בצקים ובכל אחת מהעיסות שיעור חלה אחד מתוק להכין קורסונים ואחד ללחם דינים כדלעיל]

תביעה על נח מדוע לא התפלל על דורו שניצל זוהר הקדוש מתורגם, מה השיב הקדוש ברוך הוא לנח פְּשָׁעָא מִתְּהִבָּה וְרָאָה אֶת הָעוֹלָם חָרָב, וְהִתְחִיל לִבְכוֹת לִפְנֵי וְאָמַר: רְבוּנוּ שֵׁל עוֹלָם, נְקֻרְאֵת רְחוּם, הִיָּה לָךְ לְרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתֶיךָ וְכוּ! הִשִּׁיבוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאָמַר: רוּעָה שׁוֹטָה, עֲכָשׁוּ אֶתְּהָ אֹמְרֵי אֵת זֶה? לָמָּה לֹא אֲמַרְתָּ בְּשָׂעָה שְׂאֲמַרְתִּי לָךְ כִּי אֲתָדָר רְאִיתִי צְדִיק לִפְנֵי גוֹי, וְאַחַר הִנֵּי מֵבִיא אֶת הַמִּבּוּל מִיָּם, וְאַחַר כֵּן עֲשֵׂה לָךְ תִּיבַת עֲצֵי גֹרִי: כִּל זֶה הַתְּעַפְּבָתִי וְאֲמַרְתִּי לָךְ כִּדִּי שְׂתִּבְבַּח שְׂרָמִים עַל הָעוֹלָם, וּמֵאֵז שְׂשִׁמְעֵת שְׂתִּנְגַּל בְּתִיבָה, לֹא נִכְנַס בְּלִבְךָ לִבְקֹשׁ רְחִמִים עַל יְשׁוּב הָעוֹלָם, וְעֲשִׂיתָ תִיבָה וְנִיבַלְתָּ, וְנָקַעְתָּ, אַחַר שֶׁנֶּאֱבַד הָעוֹלָם, פְּתַחְתָּ פִּיךָ לּוֹמַר לִפְנֵי בְּקָשׁוֹת וְתַחֲנוּנִים!! כִּינּוּ שְׂרָאָה נַח פֶּן, הַקְּרִיב קִרְבָּנוֹת וְעוֹלוֹת, שְׂפָתַיב (בראשית ח) וְנִקַּח מִכֶּל הַבְּהֵמָה הַסְּהָרָה וּמִכֶּל הָעוֹף הַסְּהָרֹר וְגוֹמַר. (פרשת נח)

אמירות מחז"ל: תמיד מן הרב עובדיה זיע"א בשיחותיו לבני הישיבות היה מעודד ומחזק לברך אדם: להיות שקויעים בלמוד, ולשאף לדעת ולהבין עוד ועוד בלי סוף. וכל מעיניהם יהיה אף ורק בלמוד, ושום דבר וענין לא יענין אותם כי הוא זה, שרק פה יצליחו ויקראו ברכה בלמודם. פעם אמר למאן דהו שהעולם חושבים שיש לי זיכרון טוב ולכן אני זוכר את כל הלימודים שלי, אך האמת היא שזה בזכות שכשאתי לומד דבר אני מברר אותו עד הסוף וכך אני חוזר עליו וזוכר אותו. הרב קובי לוי: זכיתי כמנהל תלמוד תורה לשמוע מקרוב את מסריו של מרו הרב עובדיה זצוק"ל שזעק מנהמת ליבו בעיניים דומעות למנהלי המוסדות: "בשביל להרחיק ילד מתלמוד תורה, צריך להושיב סנהדרין. אנא אל תפגעו בילד!!!". שמירת העיניים פותחת את כל השערים הרב עובדיה הרב כדורי הבבא אלעזר שלושתם אמרו שזכו למה שזכו בזכות מסירות גדולה בשמירת העיניים רבי משה לייב מסאסוב היה רגיל לומר: "אם יכבוש אדם את כעסו פעם אחת הרי טוב ומועיל לנשמתו ולכפרת עוונותיו יותר מאלף תעניות, ואם ישמע אדם חרפתו וישתוק הרי טוב מאלף עינויים."

